

GABALA SUMMIT OF THE ORGANIZATION OF TURKISH STATES AND THE PARTICIPATION OF UZBEKISTAN

Muhammadaminkhon Muzaffarov

Assistant of the Department of Physical Culture and Humanities

Tashkent University of Information Technologies

named after Muhammad al-Khwarizmi

E-mail: amenkhanoff@gmail.com

Tashkent, Uzbekistan

ABOUT ARTICLE

Key words: Organization of Turkic States (OTS), summit, Gabala Declaration, “OTS+”, “Turkic Green Corridors” system, “Green Transformation” consortium.

Received: 13.01.26

Accepted: 14.01.26

Published: 15.01.26

Abstract: On October 7, 2025, the 12th Summit of the Organization of Turkic States (OTS) was held in the city of Gabala, Azerbaijan. The event was attended by the presidents of member states - Uzbekistan, Azerbaijan, Türkiye, Kazakhstan, and Kyrgyzstan - as well as representatives of observer states, including Gurbanguly Berdimuhamedow, Chairman of the People's Council of Turkmenistan and former president, and Viktor Orbán, Prime Minister of Hungary. The summit was titled “Regional Peace and Security,” reflecting the ongoing instability and geopolitical tensions in the region. The chairmanship of the OTS was transferred from Kyrgyzstan to Azerbaijan. It was announced that the next official summit will be hosted by Türkiye, while an informal summit is planned to take place in Kazakhstan.

TURKIY DAVLARLAR TASHKILOTINING GABALA SAMMITI VA O‘ZBEKISTONNING ISHTIROKI

Muhammadaminxon Muzaffarov

Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot

texnologiyalari universiteti

Jismoniy madaniyat va Gumanitar fanlar kafedrasi assistenti

E-mail: amenkhanoff@gmail.com

Toshkent, O‘zbekiston

MAQOLA HAQIDA

Kalit soʻzlar: TDT, sammit, Gabala deklaratsiyasi, "TDT+", "Turkiy yashil yoʻlaklar" tizimi va "Yashil transformatsiya" konsorsiumi.

Annotatsiya: 2025-yil 7 oktyabr kuni Ozarboyjonning Gabala shahrida Turkiy Davlatlar Tashkilotining 12-sammiti boʻlib oʻtdi. Unda, tashkilotga aʼzo Oʻzbekiston, Ozarboyjon, Turkiya, Qozogʻiston va Qirgʻiziston prezidentlari hamda kuzatuvchi davlatlar hisoblanmish Turkmaniston Xalq Maslahati raisi, sobiq prezident Berdimuhammedov hamda Vengriya bosh vaziri Viktor Orban ishtirok etdi. Sammitning nomi "Mintaqaviy tinchlik va xavfsizlik" deb nomlandi. Bunday nomlanish mintaqadagi beqarorlik va geosiyosiy zoʻriqishlarga ishora edi. TDT raisligi Qirzigʻistondan Ozarboyjonga oʻtdi. Kelasi sammit Turkiyada boʻlib oʻtishi, norasmiy sammit esa Qozogʻistonda rejalangani bildirildi.

САММИТ ОРГАНИЗАЦИИ ТУРЕЦКИХ ГОСУДАРСТВ И УЗБЕКИСТАНА В ГАБАЛЕ

Мухаммадаминхон Музаффаров

Ташкентский университет информационных технологий

имени Мухаммада аль-Хорезми

Ассистент кафедры физической культуры и гуманитарных наук

amenkhanoff@gmail.com

Ташкент, Узбекистан

О СТАТЬЕ

Ключевые слова: ОПТ, саммит, Габалинская декларация, «ОПТ+», система «Турецкие зелёные коридоры» и консорциум «Зелёная трансформация».

Аннотация: 7 октября 2025 года в Габале (Азербайджан) состоялся 12-й саммит Организации тюркоязычных государств (ОТГ). В нём приняли участие президенты стран-членов организации: Узбекистана, Азербайджана, Турции, Казахстана и Кыргызстана, а также председатель Народного совета Туркменистана, бывший президент Бердымухамедов и премьер-министр Венгрии Виктор Орбан. Саммит получил название «Региональный мир и безопасность». Это название отражало нестабильность и геополитическую напряжённость в регионе. Председательство в ОТГ перешло от Кыргызстана к Азербайджану. Было объявлено о проведении следующего саммита в Турции, а неформальный саммит был запланирован в Казахстане.

Kirish. Ozarbayjon Respublikasi Prezidenti janob Ilhom Aliyev mezbonlik qilgan Turkiy Davlatlar Tashkilotining o‘n ikkinchi sammiti 2025-yilning 7-oktabr kuni Gabala shahrida “Mintaqaviy tinchlik va xavfsizlik” mavzusida bo‘lib o‘tdi.

Sammitda Qozog‘iston Respublikasi Prezidenti janob Qosim-Jomart Tokayev, Qirg‘iziston Respublikasi Prezidenti Sadir Japarov, Turkiya Respublikasi Prezidenti Rajap Tayyip Erdog‘an, O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyev, Vengriya Bosh vaziri Viktor Orban, Turkmaniston Xalq Kengashi raisi va Turkmaniston xalqi milliy yetakchisi Gurbanguli Berdimuhamedov, Shimoliy Kipr Turk Respublikasi Prezidenti Ersin Tatar va TDT bosh kotibi, elchi Kubanychbek Omuraliyevlar ishtirok etti.

Yig‘ilishda Turkiy davlatlar tashkiloti Oqsoqollar kengashi raisi va a‘zolari, Turkiy hamkorlik tashkilotlari rahbarlari ham ishtirok etdi.

Sammit oldidan Turkiy Davlatlar Tashkiloti Tashqi ishlar vazirlari kengashi davlat rahbarlari tomonidan imzolananadigan hujjatlarni yakunlash va tashkilot kun tartibidagi asosiy masalalarni hal qilish uchun yig‘ildi.

2025-yil 8-avgustda Vashingtonda Ozarbayjon Respublikasi va Armaniston Respublikasi o‘rtasida imzolangan tarixiy Qo‘shma deklaratsiyadan so‘ng sammit yetakchilari ushbu taraqqiyotni Janubiy Kavkaz va undan tashqarida mustahkam tinchlik, barqarorlik va farovonlik yo‘lidagi muhim qadam sifatida olqishladi.

Adabiyotlar sharhi. Turkiy davlatlar tashkilotining (TDT) Gabala sammiti va unda O‘zbekiston Respublikasining strategik ishtiroki masalasi zamonaviy mintaqaviy integratsiya jarayonlarini o‘rganuvchi tadqiqotlarning muhim ob‘ekti hisoblanadi. Mazkur mavzu bo‘yicha mavjud adabiyotlar tahlili bir-birini to‘ldiruvchi bir nechta asosiy yo‘nalishni ko‘rsatib beradi. Tashkilotning institutsional transformatsiyasi va geosiyosiy dinamikasini tahlil qiluvchi tadqiqotlar guruhi ajralib turadi. Bir qancha internet nashrlarining tahliliy materiallarida TDTning "institutsional yetuklik" darajasi hamda "TDT+" formatining kiritilishi ilmiy-tanqidiy nuqtai nazardan baholangan. Mazkur manbalarda Turkiyaning mintaqaviy geosiyosiy ambitsiyalari va tashkilotning rivojlanish vektori - iqtisodiy hamkorlikdan siyosiy-strategik ittifoqqa o‘tish ehtimollari tahliliy sintez qilinadi. Bu esa Gabala sammiti qarorlarining mintaqaviy barqarorlikka ta’sirini prognozlashda muhim xizmat qiladi. Shuningdek, tashkilotning trans-mintaqaviy ahamiyati va “kuzatuvchi davlatlar” fenomenini o‘rganuvchi xorijiy tadqiqotlar yo‘nalishidir. Viktor Orbanning Vengriyaning strategik roli borasidagi tahlillari hamda Berdimuhammedovning Turkmanistonning integratsiya jarayonlaridagi ishtiroki haqidagi asarlari sammitning keng qamrovli xarakterini ochib beradi. Mazkur adabiyotlar Turkiy Davlatlar Tashkilotining rasmiy deklaratsiyasi bilan qiyosiy o‘rganilganda, sammitning nafaqat a‘zo davlatlar, balki Yevroosiyo makonidagi geosiyosiy muvozanatni saqlashdagi o‘rni ilmiy asoslanadi.

Tadqiqot metodologiyasi. Davlat rahbarlari tinch, xavfsiz va gullab-yashnagan Turk dunyosi g'oyasiga umumiy sodiqliklarini yana bir bor ta'kidladilar. Turkiy Davlatlar Tashkiloti doirasida siyosat, tashqi siyosat, xavfsizlik, iqtisod, xalqlar o'rtasidagi munosabatlarda hamkorlikni chuqurlashtirish muhimligi ta'kidlandi.

Gabala sammitida qabul qilingan asosiy qarorlar

Davlat rahbarlari tomonidan imzolangan hujjatlar:

- Turkiy davlatlar tashkilotining o'n ikkinchi sammiti deklaratsiyasi (Gabele deklaratsiyasi);
- tomonlarni qiziqtirgan sohalarda tashqi hamkorlar bilan hamkorlik qilish uchun moslashuvchan asos sifatida "TDT+" Formatini tashkil etish to'g'risidagi qaror;
- Xalqaro Turkiy madaniyat tashkilotini (TURKSOY) rivojlantirish va mustahkamlash to'g'risidagi qaror.

Turkmanistonning ham Turk Akademiyasida, ham Turkiy madaniyat va meros fondida kuzatuvchi sifatida ishtirok etishi turkiy hamkorlik arxitekturasining institutsional tuzilmasini mustahkamlashda muhim qadam sifatida baholandi. Davlat rahbarlari Turkiy hamkorlik institutlarining rolini yanada kuchaytirish muhimligini ham ta'kidladilar.

Turkiy davlatlar Bosh kotibi, elchi Kubanichbek Omuraliyev yig'ilishda so'zlagan nutqida Tashkilot bugungi kunda iqtisodiyot, xavfsizlik, ta'lim, innovatsiyalar va kosmik sohalari kabi 40 dan ortiq sohalarda ko'p tomonlama hamkorlikni muvofiqlashtirib kelayotganini ta'kidladi. Uning ta'kidlashicha, bu o'sib borayotgan dinamizm a'zo davlatlar o'rtasidagi yaqinlashuv va TDTning xalqaro miqyosda tobora ortib borayotgan e'tirofini aks ettiradi.

Sammit yakunida TDT raisligi Qirg'iziston Respublikasidan Ozarbayjon Respublikasiga o'tdi. Davlat rahbarlari turli sohalarda tashkil etilgan 120 dan ortiq tadbirlarni o'z ichiga olgan Qirg'iziston raisligining muvaffaqiyatli davri uchun minnatdorlik bildirib, Ozarbayjonning yangi raisligiga samarali va muvaffaqiyatli davr tiladilar.

Davlat rahbarlari navbatdagi TDT sammitining 2026-yil kuzida Turkiyada, norasmiy sammitning esa 2026-yilda Qozog'istonda o'tkazilishi haqida kelishib oldilar.

Sammit munosabati bilan a'zo va kuzatuvchi davlatlar rahbarlari hamda TDT Bosh kotibi Fuzuli shahrida Turkmaniston tomonidan quriladigan masjidning poydevor qo'yish marosimida onlayn tarzda ishtirok etdi.

Sammit yakunida Ozarbayjon Respublikasi Tashqi ishlar vaziri janob Jeyhun Bayramov va TDT Bosh kotibi, elchi janob Kubanychbek Omuraliyev OAV vakillariga Gabala sammitida qabul qilingan qarorlar va asosiy natijalar haqida gapirib berdilar.

Tahlil va natijalar. Turkiy Davlatlar Tashkilotining 12-sammitida Davlat rahbarlari tomonidan qabul qilingan Gabala deklaratsiyasi imzolandi. Unda siyosiy, tashqi siyosat va xavfsizlik masalalariga doir quyidagi masalalar ko'rildi:

Mintaqada tinchlik, barqarorlik va farovonlik poydevori bo'lib xizmat qiladigan umumiy merosi va ulkan salohiyatidan foydalangan holda turkiy davlatlar o'rtasida barcha sohalarda hamjihatlik, hamkorlik va muvofiqlikni mustahkamlashga qat'iy qat'iyat bildirish;

Kipr muammosiga oroldagi mavjud voqealardan kelib chiqib, muzokaralar yo'li bilan, o'zaro maqbul va amaliy yechimga erishish zarurligini ta'kidlash hamda turk dunyosining ajralmas qismi bo'lgan Kipr turk xalqi bilan teng huquqlarini ta'minlash istagida birdamligini bildirish;

G'azodagi og'ir gumanitar vaziyatning yomonlashuvidan chuqur tashvish bildirish, zudlik bilan va doimiy o't ochishni to'xtatishga va G'azoda gumanitar yordamdan to'siqsiz foydalanishga chaqirish, Isroil-Falastin mojarosiga adolatli va doimiy yechim topish va poytaxti Sharqiy Quddus bo'lgan 1967-yil chegaralariga asoslangan Falastin Davlati bilan ikki davlat yechimining BMTning tegishli qarorlari asosida amalga oshirilishi kerakligini ta'kidlash;

Suriyaning hududiy yaxlitligi va birligini, shuningdek, mamlakat xavfsizligi, barqarorligi va tiklanishini qo'llab-quvvatlashlarini tasdiqlaydilar, mamlakatda terrorizmning barcha shakllari va ko'rinishlariga barham berishning hayotiy muhimligini ta'kidlab o'tish;

Afg'oniston barqarorligi TDT a'zolarining xavfsizligi va farovonligi uchun muhim ekanligini ta'kidlab, a'zo davlatlarni Afg'oniston bilan bog'liq masalalar bo'yicha, shu jumladan, TDT Afg'oniston ishchi guruhi orqali muvofiqlashtirishni kuchaytirishga undash;

BMTning Barqaror rivojlanish maqsadlari mintaqaviy markazining Markaziy Osiyo va Afg'oniston bo'yicha mezbon davlat shartnomasining Olmaota shahrida imzolanganini yuqori baholash;

TDT doirasidagi iqtisodiy, savdo va sarmoyaviy hamkorlikni rivojlantirish maqsadida 2025-yil 18-sentabrda Bishkek shahrida bo'lib o'tgan TDT Hukumat rahbarlari yig'ilishi yakunlarini Qo'shma bayonotda aks ettirilganini ma'qulladi va Qirg'iziston Respublikasining ushbu uchrashuvlarni davom ettirish taklifini qayd etish;

Qirg'iziston Respublikasining davlat chegarasi masalalarini hal etish bo'yicha sa'y-harakatlarini yuqori baholash va 2025-yil 13-martda Bishkek shahrida Qirg'iziston Respublikasi va Tojikiston Respublikasi o'rtasida imzolangan Davlat chegaralari to'g'risidagi shartnomaning tarixiy ahamiyatini ta'kidladilar va 2025-yil 31-martda Xo'jand shahrida Qirg'iziston Respublikasi, Tojikiston Respublikasi va O'zbekiston Respublikasi o'rtasida imzolangan "Uch davlat chegaralarining kesishish nuqtasini belgilash to'g'risida"gi shartnomaning mintaqaviy hamkorlikni mustahkamlash, mintaqada xavfsizlik va barqarorlikni ta'minlashdagi ahamiyatini alohida ta'kidlash;

A'zo davlatlar va kuzatuvchilarni hamkorlikni faollashtirishga va xalqaro platformalarda birlashish va umumiy manfaat va tashvishga sabab bo'lgan masalalar bo'yicha o'z pozitsiyalarini

ifodalash hamda Turk dunyosining global qarorlar qabul qilish jarayonlarida ko‘rinishi va ta‘sirini oshirish uchun yanada yaqinroq muvofiqlashgan holda harakat qilishga undash, shuningdek Turk Hamkorlik va Muvofiqlashtirish Kengashi (TDT) Tashqi ishlar vazirlarini global va mintaqaviy o‘zgarishlarning jadal sur‘atidan kelib chiqib, keng qamrovli ko‘p tomonlama maslahatlashuvlarga yordam berish uchun tez-tez uchrashishga taklif qilish;

2025-yil 11-12-sentyabr kunlari Bishkek shahrida bo‘lib o‘tgan TDTga a‘zo davlatlar Xavfsizlik kengashi kotiblarining 4-yig‘ilishi yakunlarini hamda turkiy davlatlarga ta‘sir ko‘rsatayotgan mintaqaviy va global darajada ortib borayotgan xavf va tahdidlarni hisobga olgan holda mintaqaviy xavfsizlik va barqarorlikni ta‘minlash sohasidagi hamkorlikni mustahkamlash muhimligini yana bir bor tasdiqlash;

Tegishli organlarga o‘zaro manfaatli bo‘lgan mintaqaviy va xalqaro muammolar bo‘yicha muntazam ravishda siyosiy va xavfsizlik bo‘yicha maslahatlashuvlarni o‘tkazish hamda o‘zgaruvchan geosiyosiy va xavfsizlik muammolari sharoitida umumiy strategik qarashlar asosida birgalikda javob choralarini kuchaytirish bo‘yicha topshiriqlar berish, Terrorizm, ekstremizm, transmilliy uyushgan jinoyatchilik va kiberxavfsizlikning barcha ko‘rinishlari va ko‘rinishlarida yuzaga keladigan xavf-xatarlarga qarshi kurashish bo‘yicha hamkorlikni kuchaytirishga intilishlarini yana bir bor tasdiqlaydilar;

Hamkorlik asoslarini mustahkamlash, hamjihatlikni namoyon etish va qo‘shma tashabbuslarni ilgari suruvchi “Turkiy davlatlar o‘rtasida strategik sheriklik, abadiy do‘stlik va qardoshlik to‘g‘risidagi shartnoma” loyihasini ko‘rib chiqishni tezlashtirishga chaqirish;

Kotibiyatga mintaqaga ta‘sir etuvchi geosiyosiy, geoiqtisodiy, ekologik va texnologik tendensiyalar bo‘yicha istiqbolli tahlillar va siyosiy tavsiyalar berish uchun a‘zo davlatlar va kuzatuvchilarning yetakchi tahlil markazlari va akademik institutlaridan iborat “Turkiy strategik bashorat tarmog‘i”ni tashkil etish yo‘llarini o‘rganishni topshirish;

Konsullik xizmatlarini osonlashtirish, chet eldagi fuqarolarni himoya qilish va a‘zo davlatlar o‘rtasida muvofiqlashtirishni kuchaytirish uchun TDT tarkibida maxsus Konsullik Hamkorligi Platformasini tashkil etish bo‘yicha o‘zaro sa’y-harakatlarga chaqirish;

Turkiy davlatlarning siyosiy, iqtisodiy, savdo, transport, mudofaa sanoati, gumanitar yordam, ta‘lim va madaniyat sohalarida strategik sheriklik munosabatlarini yanada mustahkamlash va chuqurlashtirish hamda Turk Hamkorlik va Muvofiqlashtirish Jamiyatining (TDT) mushtarak strategiyasini shakllantirish uchun barcha salohiyat va imkoniyatlaridan foydalanish muhimligini ta‘kidlash;

2025-yil 23-iyulda Istanbul shahrida bo‘lib o‘tgan TDTga a‘zo davlatlarning mudofaa sanoati muassasalari rahbarlarining birinchi yig‘ilishi yakunlarini qo‘llab-quvvatlash va 2026-

yilda Ozarbayjon poytaxti Boku shahrida bo‘lib o‘tadigan ikkinchi yig‘ilishni olqishlash, shu bilan birga tegishli organlarga ushbu sohadagi hamkorlikni faollashtirish vazifasi yuklash;

Turkiy davlatlarning global salohiyatini inobatga olgan holda yanada ulug‘vor maqsadlarni qo‘yish zarurligini, birgalikdagi sa’y-harakatlarni kuchaytirish va strategik ahamiyatga ega mintaqaviy loyihalarni amalga oshirish orqali TDTning barqaror kelajakni barpo etish bo‘yicha vazifalarini samarali amalga oshirish uchun tegishli mexanizm va qoidalarni joriy etish zarurligini tasdiqlash;

Biz 2025-yil 25-28-iyun kunlari Cho‘lpon-Ota shahrida bo‘lib o‘tgan “Saylovda ishtirok etishga zamonaviy yondashuvlar: nazariyadan amaliyotga” mavzusidagi Issiqko‘l saylov forumining tashkil etilishini yuqori baholadik va Markaziy saylov organlari konsultativ platformasini va saylov sohasida hamkorlikni qo‘llab-quvvatlash;

2025-yil 25-sentabrda Toshkent shahrida bo‘lib o‘tgan TDT Prokurorlar kengashining 4-yig‘ilishi yakunlari muhimligini ta’kidlash;

Qozog‘iston Respublikasi Prezidenti Qosim-Jomart Tokayevning 2026-yilda Turk dunyosi ma’naviy poytaxtlaridan biri Turkistonda TDT norasmiy sammitini o‘tkazish to‘g‘risidagi taklifini yuqori baholash kabi masalalar bayon etildi.

Prezident Shavkat Mirziyoyev Turkiy davlatlar tashkilotining Gabala sammitida turkiy dunyoning birdamligini mustahkamlash, jahon siyosati, iqtisodiyoti va gumanitar sohadagi rolini oshirishga qaratilgan qator muhim tashabbuslarni ilgari surdi.

Jumladan:

- mintaqaviy va global xavfsizlik masalalari bo‘yicha yondashuvlarni muvofiqlashtirish maqsadida Samarqandda TDT tashqi ishlar vazirlari va maxsus xizmatlari rahbarlarining birinchi qo‘shma uchrashuvini o‘tkazishni taklif etdi;

- Strategik sheriklik, abadiy do‘stlik va qardoshlik to‘g‘risidagi shartnomani tez fursatda qabul qilishni qo‘llab-quvvatladi va Turkiy davlatlar tashkilotini 2030 yilgacha rivojlantirish strategiyasini ishlab chiqish tashabbusi bilan chiqdi;

- Turkiy davlatlarning iqtisodiy sheriklik bo‘yicha Doimiy kengashini tuzish va uning Loyiha ofisini Toshkentda joylashtirishni taklif etdi;

- Yangi iqtisodiy imkoniyatlar makonini shakllantirib, Turkiy davlatlarning Sanoat alyansi, "Turkiy yashil yo‘laklar" tizimi va "Yashil transformatsiya" konsorsiumini tashkil etish tashabbusini ilgari surdi;

- Organik qishloq xo‘jaligi bo‘yicha Ekspertlar guruhini tashkil etish va turkiy organik mahsulotlarning yagona brendini jahon bozoriga olib chiqishni taklif qildi;

- O'rta koridorni rivojlantirish va uni Xitoy – Qirg'iziston - O'zbekiston temir yo'li hamda Transafg'on yo'lagi loyihalari bilan bog'lashni qo'llab-quvvatladi, bojxona tartibotini raqamlashtirish va tariflarni optimallashtirish muhimligini ta'kidladi;

- Turkiy investitsiya jamg'armasi faoliyatini kengaytirish hamda xalqaro va milliy moliya institutlari bilan hamkorlik dasturini qabul qilishni tavsiya etdi;

- Sun'iy intellekt va kreativ iqtisodiyot bo'yicha "yo'l xaritasi"ni qabul qilish va Turkiy dunyo xalqaro ko'rgazmasini O'zbekistonda o'tkazish g'oyasini ilgari surdi;

- O'zbekistonda qo'shma tadqiqotlar va innovatsiyalar maydoniga aylanadigan Turkiy davlatlar xalqaro universiteti tashkil etilishini e'lon qildi;

- Ekstremistik va radikal mafkuraga qarshi kurashish bo'yicha harakatlar rejasi va yoshlarning ekologik savodxonligini oshirish bo'yicha qo'shma chora-tadbirlar ishlab chiqishni taklif etdi;

- 2026-yilda "Nizomiy Ganjaviy va Alisher Navoiy ijodi – Turkiy dunyo ma'naviy hayotida" mavzusida xalqaro konferensiyani o'tkazish tashabbusini ilgari surdi.

Xulosa. Gabala sammiti Turkiy davlatlar tashkilotining nufuzini yangi bosqichga olib chiqdi. Xususan, O'zbekiston Prezidenti ma'ruzasi amalda aniq ijobiy o'zgarishlar tendensiyasini boshlab berishga, izchil hamjihatlikni ko'zlovchi yangi xalqaro siyosiy yo'l xaritadir.

Bu shubhasiz, turkiy dunyoda iqtisodiy, ilmiy va ma'naviy birlikni yanada mustahkamlashga xizmat qiladi.

Bugungi kunda turkiy hamjihatlik g'oyasining markazida, aynan O'zbekiston ovozi - tinchlik, islohot va taraqqiyotga qaratilgan siyosiy iroda turibdi.

Foydalanilgan adabiytlar ro'yxati:

1. Sh.M. Mirziyoyev. Hozirgi zamon va Yangi O'zbekiston. - Toshkent: O'zbekiston, 2024
2. Gazeta.uz. "TDT+", Turkiyaning mintaqaviy ambitsiyalari va tashkilotning rivojlanish istiqbollari. <https://www.gazeta.uz/oz/2025/10/15/otg/>, 2025
3. Kun.uz. Turkiy davlatlar sammiti: tashkilot qay tomon ketmoqda?. <https://kun.uz/news/2025/10/09/turkiy-davlatlar-sammiti-tashkilot-qay-tomon-ketmoqda>, 2025
4. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti rasmiy veb-sayti. O'zbekiston Prezidenti Turkiy davlatlar tashkilotining navbatdagi sammitida ishtirok etdi. <https://president.uz/oz/lists/view/8543>, 2025
5. Turkiy Davlatlar Tashkiloti rasmiy veb-sayti. Gabala sammiti yakunlari va deklaratsiyasi. <https://www.turkicstates.org>, 2025
6. Orban, V. Vengriyaning TDTdagi roli va strategik hamkorlik. Budapest: Vengriya Tashqi siyosat instituti. (TDT+ formatidagi ishtirokni tahlil qiluvchi tahliliy ish), 2025

7. Berdimuhammedov, G. Turkmanistonning kuzatuvchi maqomidagi tashabbuslari.
Ashxobod: Davlat nashriyoti, 2025